Meer weten? Bekijk hier het webinar 'Doorlopende leerroutes'

Het Element in Amersfoort bouwt al twaalf jaar aan doorlopende routes. Dat is te zien aan de keuzes die de school maakt, zowel intern als in de samenwerking met het mbo. Net als de school zelf heeft ook de samenwerking inmiddels een nieuw jasje. De sleutel voor het succes? "Blijf met elkaar in gesprek, met het leren van de leerling voor ogen", zegt directeur Koen Janssen.

In je element in een doorlopende leerroute

Leerlingen helpen hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Dat beschouwt Het Element, een vmbo-school met bijna 1200 leerlingen (inclusief ISK-onderwijs) verspreid over vier vestigingen, als haar belangrijkste opdracht. Leerlingen kunnen kiezen uit zeven profielen en doen dat geleidelijk en ondersteund door LOB-gesprekken. "De eenjarige brugklas staat in het teken van oriënteren via verschillende routes, naar gelang de affiniteit van de leerling. Wie nog geen idee heeft, kan zich op zeven profielen oriënteren.
Wie wél een idee heeft, of zeker weet wat hij of zij níet wil, kiest voor een route in de techniek of de dienstverlening. De Dienstverleningsroute is een combinatie van onderdelen van Economie & Ondernemen, Zorg en Welzijn en D&P. Na de Techniekroute maak je een keuze tussen BWI, PIE of M&T. Dus ook in een route heb je nog een best pittige keuze te maken."

Clubhuis

In groep 8 komen basisschoolleerlingen twee dagen naar Het Element om uit te vinden hoe bewust ze zich zijn van de routekeuze die ze gaan maken. Er is geen sprake van fuikwerking, benadrukt Koen Janssen. "In het tweede jaar kun je nog wisselen. Na week 30 van leerjaar 1 volg je tien weken het profiel van jouw voorkeur. Gedurende leerjaar 2 wordt bekeken of je op basis- of kaderniveau op je plek zit en volg je gedurende zes uur per week je profieldelen. In leerjaar 3 ronden leerlingen hun profiel- en keuzevakken af met het praktijkexamen. Zo hebben ze in leerjaar 4 twee dagen per week om naar het mbo te gaan of stage te lopen en drie dagen voor hun avo-vakken."

Haalbare oplossing

"Onze wens is om leerlingen hier echt in hun element te krijgen en dat verderop in hun route door te zetten", vervolgt hij. "In de samenwerking met het mbo zochten we aanvankelijk naar manieren om de aansluiting voor elke leerling uniek te maken. Daardoor werkten we in de hoogtijdagen samen met 35 mbo-opleidingen door heel Nederland. Een mooie ambitie, maar we liepen aan tegen de grenzen van organiseerbaarheid en kwaliteit. Het lukte mbo's niet om maatwerkprogramma's te maken en leerlingen konden wat ze gedaan hadden vaak niet verzilveren. Het was tijd om het over een andere boeg te gooien en samen tot een haalbare oplossing te komen."

Zo kunnen bijvoorbeeld sinds dit schooljaar basis- en kaderleerlingen in hun vierde jaar een programma op maat volgen bij twee mbo's die allebei Zorg & Welzijn aanbieden. Ze volgen dan 15 weken lessen op het ene en aansluitend 15 weken op het andere mbo, om vervolgens hun keuze te bepalen. "Dat heeft als voordeel dat de mbo's allebei met een grotere groep leerlingen te maken hebben. De mbo's bieden verschillende delen van de leerlijn aan en erkennen elkaars beoordeling. Het kan dus niet meer voorkomen dat een leerling weer 'op nul moet beginnen'. Alle afspraken liggen vast in een convenant. Het mbo zet docenten in die feeling hebben met de jongere doelgroep. Ons beroepsgericht programma is al in het derde jaar klaar. Daarmee vallen er uren vrij en betalen we de inzet van mbo-docenten." Versnellen is geen doel op zich maar kán wel, door de afspraken over het verzilveren en doordat de mbo's modulair werken. "De verbinding, een goede beroepsoriëntatie met minder switchgedrag en aankomen op de juiste plek vinden we belangrijker. Daar heeft het mbo ook baat bij. Dát we samenwerken, is voor ons normaal. Het onderwerp staat elke MT-vergadering op de agenda. Wij willen niet meer anders."

Het nieuwe gebouw van Het Element kent een soort clubhuisstructuur. "Leerlingen en docenten hebben daarover meegedacht. Het is hun gebouw. Leerlingen hebben een vaste basis, waar ze 80% van hun tijd doorbrengen. Hun profielvakken zitten precies een etage hoger en de kernvakken daar weer boven. Elk 'clubhuis' heeft een vaste bezetting en een eigen leerplein met drie aangrenzende lokalen. Zo kun je kleinschalig organiseren voor een grote populatie."